

Manifest

**Demokratycznych Organizacji Społeczno-Politycznych i Wojskowych
w Polsce**

NARODZIE POLSKI!
ROBOTNICY, CHŁOPI, INTELIGENCI!
ŻOŁNIERZE POLSKI PODZIEMNEJ!
DZIAŁACZE SPOŁECZNO-POLITYCZNI!

Szybko rozwijające się wydarzenia na teatrach wojny i na arenie politycznej świata, coraz wyraźniej przybliżają dzień ostatecznego zwycięstwa, jakie stanie się udziałem wszystkich narodów, zjednoczonych w śmiertelnej walce z hitlerowskim zalewem mordy i zniszczenia. Przed narodem polskim stanęły dziś wielkie, historyczne zadania, wykonanie których zadecyduje o losach narodu i państwa polskiego na całe pokolenia. Trudne i doniosłe te zadania żądają od Polski jasnej i wyraźnie wytkniętej drogi, po której kroczyć ma ku swej przyszłości.

Jak dowiodło czteroletnie doświadczenie po tej drodze nie poprowadzi narodu polskiego emigracyjny rząd w Londynie, ani jego krajowe ekspozytury. Zarówno w wewnętrznej jak i zagranicznej polityce, rząd ten ani na chwilę nie liczył się z wola narodu, ani na chwilę grupa emigrantów nie postawiła wyżej interesów narodu i państwa polskiego od własnych reakcyjnych celów i planów.

Rząd londyński do dziś nie porzucił antysowieckiej polityki, której głównym celem było skłócenie aliantów, rozerwanie potężnego przymierza, stanowiącego fundament zwycięstwa nad wspólnym wrogiem całej Europy. Nie zmienił swego stonowiska również i wtedy, kiedy polityka ta poniosła sromotną klęskę, kiedy trzy sprzymierzone mocarstwa związały się najściślejszym sojuszem wspólnej walki i wspólnego dążenia do utrzymania pokoju, zorganizowania i odbudowy Europy.

Obywatele! Polityka ślepej nienawiści do Związku Sowieckiego, polityka mobilizowania narodu do wojny ze Zw. Sowieckim w chwili, kiedy potężna armia sowiecka stanęła u wrót Polski — ta polityka spycha Polskę w przepaść, stawia naród polski wobec nieobliczalnej w skutkach katastrofy. Emigracyjny rząd londyński, jeszcze i dziś — po konferencji w Moskwie i Teheranie — nie uznał wielkiego sojuszu trzech mocarstw sprzymierzonych. Miał zacieśniania współpracy Polski z aliantami, miał tego by naród Polski zajął należne mu miejsce dziś w walczącej — jutro w odbudowującej się Europie — polityka rządu londyńskiego powoduje coraz większe osamotnienie Polski, stawia nasz naród w niejasnej pozycji między blokiem sprzymierzonych a niemieckimi satelitami. Za jeden z przykładów mogą służyć stosunki między Polską a Czechosłowacją.

Ostatnia już chwila, aby głośno stwierdzić, że zarówno rząd londyński jak i jego krajowe ekspozytury, ciężko sprzeniewierzyły się interesom narodu i Państwa Polskiego. Dziś obowiązkiem każdego Polaka jest położyć kres zbrodniczemu hazardowi, na jaki narażono los i przyszłość Polski.

Rząd londyński całą swą politykę podporządkował głównemu celowi: przywróceniu przedwrześniowego ustroju. Uznanie konstytucji z 1935 r. za podstawę swej działalności i podstawę ustrojową przysłej wyzwolonej Polski było urąganiem woli całego narodu, któremu akt ten narzucony został przemocą i który legalności jego nie uznał nigdy. Przyjęcie elitarno-totalistycznej konstytucji postawiło Polskę w sprzeczności z demokratycznymi dążeniami wszystkich narodów sprzymierzonych. Na fundamentie antydemokratycznej konstytucji rząd londyński przystąpił do podporządkowania sobie kraju, narzucając mu po stokroć potępionego reżymu sanacyjno-ozonowego. Pod skrzydłami tego rządu klika reakcjonistów budowała w kraju i na emigracji cały aparat państwowy, obsadzała wszystkie stanowiska w rządzie i administracji państwa, restytuowała znienawidzonych przez naród ludzi i znienawidzone instytucje. Celem tej pracy było uchywienie w odpowiednim momencie pełni władzy, zapobieżenie ustrojowej społecznej i gospodarczej przebudowie Polski, której domaga się naród.

Głównym środkiem dla osiągnięcia tych celów była polityka antysowiecka. Reakcyjna klika, czując brak oparcia we własnym społeczeństwie, chciała uzyskać pomoc zagranicą. Zbudowała misterny plan, w myśl którego należało skłócić kraje anglosaskie ze Zw. Sowieckim, doprowadzić do wojny między aliantami. Liczono, że wówczas walczącej z sowietami Anglii potrzebna będzie reakcyjna Polska, która zgodnie z przedwrześniowymi tradycjami weźmie na siebie rolę „kordonu sanitarnego”, bastionu światowej reakcji na wschodzie Europy.

Z drugiej strony sanacyjni przywódcy w kraju i na emigracji rozumieli, iż tylko zmobilizowanie narodu polskiego do walki ze Zw. Sowieckim pozwoli uchwycić ster władzy elementom reakcyjnym i zdusić groźny dla nich wzrost sił demokratycznych w kraju. Strasząc społeczeństwo polskie sowietami i bolszewizmem, obawiali się sami najbardziej ludu polskiego. Ciebie robotniku, chłopie i inteligencjo, reakcja ma na myśli, gdy krzyczy o wrogu bolszewickim. Nie ślepotą polityczną, lecz chęć oszukania ludu polskiego w celu zdobycia władzy w kraju, była źródłem bzdurnych teorii, którymi karmiono naród: o „dwóch wrogach”, którzy „wykrwawiają się” nawzajem w tej wojnie, co miało dać Polsce świetne perspektywy na przyszłość. W myśl tych teorii czynniki związane z rządem londyńskim i jego krajową delegaturą udzielały Niemcom moralnego poparcia w ich walce na wschodzie. I nie tylko moralnego. Sfery związane z emigracyjnym rządem wprost nawoływały do nieszkodzenia okupantowi, do nie czynienia niczego, co osłabiałoby jego siłę w walce ze Zw. Sowieckim. W imię tych hasel sabotowano walkę jaką prowadzi naród polski z bestialskim okupantem, moralnie i fizycznie rozbrajano społeczeństwo. Aby zdławić samodzielną walkę ludową, toczącą bohaterką i ofiarną walkę z okupantem — nie cofnięto się przed rozpalaniem płomienia wojny domowej, przed próbami rozdarcia narodu na dwa mordujące się nawzajem obozy.

Nic dziwnego, że przy takim stanie rzeczy w powszechnej opinii kraju i zagranicą, polski rząd emigracyjny zbankrutował. Nie reprezentuje on dzisiaj nikogo, prócz szczupłej garstki polityków reakcyjnych.

Obywatele! Robotnicy, Chłopi, Inteligencjo!

Zaostrzony do niestłanych granic terror okupanta, planowe wyniszczenie żywych sił naszego narodu oraz groźba zamienienia Polski w pustynię, jaką zostawia za sobą cofająca się armia niemiecka na ziemiach sowieckich — wymaga od nas rozważnych lecz zdecydowanych kroków, celem ratowania zagrożonego bytu narodu.

W takiej doniosłej i groźnej zarazem chwili naród polski pozbawiony jest kierownictwa, któreby zgodnie z wolą szerokich mas pokierowało ich walką, któreby zgodnie z interesem narodu poprowadziło jego politykę.

W chwili, kiedy burza dziejowa osiągnęła największe natężenie, Polska jak okręt rozbity miotana jest przez fale, które spychają go na skały, a nie ma ręki, która by chwyciła za ster, zebrała rozpierchłą załogę i poprowadziła okręt do przystani.

Obywatele! Pierwszym zadaniem jakie nakłada na nas chwila obecna, jest powołanie do życia takiej reprezentacji, która by stanęła na czele toczącej się śmiertelnej walki, która by skupiła rozproszone siły i wskazała narodowi drogę, po której ma kroczyć; reprezentacji, która by wprowadziła by Polskę ze stanu izolacji i osamotnienia i związała nas najściślejszymi węzłami przyjaźni i współpracy ze wszystkimi narodami walczącymi z barbarzyńskim wrogiem.

Podpisani przedstawiciele demokratycznych organizacji i ugrupowań społeczno-politycznych i wojskowych, świadomi powagi chwili i odpowiedzialności za losy narodu i państwa polskiego podejmują inicjatywę powołania

Krajowej Rady Narodowej

jako faktycznej reprezentacji politycznej narodu polskiego, upoważnionej do występowania w imieniu narodu, i kierowania jego losami do czasu wyzwolenia Polski z pod okupacji.

Krajowa Rada Narodowa

wyłoniona przez walczące z okupantem demokratyczno-niepodległościowe organizacje, ugrupowania i zrzeszenia polskie, iść będzie po linii zadań i interesów szerokich mas narodu polskiego, po linii dyktowanej przez państwowy interes Polski.

Przed Krajową Radą Narodową staną następujące podstawowe zadania:

1. Kierowanie wojną i cywilną walką i samoobroną narodu przeciwko krwawej okupacji niemieckiej według jednolitego planu. Wspólnie z aliantami dążenie do przyspieszenia końca wojny i wyzwolenia Polski.

2. Oparcie zagranicznej polityki Polski na podstawie szczerzej przyjaźni i współpracy ze wszystkimi aliantami. Niezwłoczne podjęcie kroków, celem nawiązania stosunków ze Związkiem Sowieckim i oparcia ich na dobru sąsiedzkich podstawach przyjaźni i współpracy.

3. Walka o Polskę niepodległą i suwerenną. Włączenie w granice Państwa Polskiego wszystkich ziem polskich i zgermanizowanych przez przemoc niemiecką. Ustalenie wschodnich granic Polski, zgodnie z wolą ludności zamieszkującej ziemie wschodnie i na zasadzie przyjaznego porozumienia ze Związkiem Sowieckim.

4. Dążenie do przebudowy ustrojowej Polski w duchu szerokiej demokracji, nie tylko politycznej lecz i gospodarczej, przez wywłaszczenie bez odszkodowania ziemi obszarniczej i oddanie jej chłopom i robotnikom rolnym, przez nacjonalizację wielkiego przemysłu, banków i transportu, mających decydujące znaczenie dla gospodarki narodowej, oraz przez wydobycie z niewoli, krzywdy i poniżenia mas pracujących Polski, zabezpieczenie ich przed głodem, bezrobociem, nędzą, ciemnotą i bezdomnością, stworzenie warunków dla wolnego, kulturalnego, twórczego i szczęśliwego bytu tych mas.

Krajowa Rada Narodowa wyłoni z pośród najlepszych żołnierzy Polski-Podziemnej

Krajowe Dowództwo Armii Ludowej,

które kierować będzie walką zbrojną narodu, zjednoczy w swych szeregach wszystkich żołnierzy walczących o Wolność i Niepodległość Ojczyzny.

Krajowa Rada Narodowa powoła w odpowiednim momencie

Rząd Tymczasowy,

w skład którego wejdą przedstawię wszystkich ugrupowań stojących na gruncie demokracji. Rząd Tymczasowy sprawować będzie władzę do czasu zwołania Zgromadzenia Narodowego, wybranego w demokratycznych, pięcioprzymiotnikowych wyborach. Zadaniem Zgromadzenia Narodowego będzie uchwaleniem konstytucji i zasad ustroju państwa.

Krajowa Rada Narodowa sprawować będzie swe funkcje przy pomocy wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych Rad Narodowych, wyłonionych spośród miejscowych działaczy zorganizowanych bądź bezpartyjnych.

Jednym z najważniejszych zadań Krajowej Rady Narodowej będzie

zjednoczenia narodu

w samoobronie przed niszczycielskimi z machami hitlerowskich zbrodniarzy w walce o wyzwolenie z pod barbarzyńskiej niewoli. Krajowa Rada Narodowa przeciwstawi się z całą mocą podejmowanym przez ciemne siły reakcji próbom wywołania wojny domowej, a winnych tej zbrodni traktować będzie jako pomocników okupanta i zdrajców narodu polskiego.

Polacy! Musimy podołać trudnemu i odpowiedzialnemu zadaniu, jakie stawia przed nami chwila obecna. W naszym ręku leży los narodu i Państwa Polskiego, przyszłość i szczęście pokoleń.

Niżej podpisane organizacje i ugrupowania wzywają wszystkich do poparcia ich inicjatywy, do solidarnej współpracy nad stworzeniem narodowego przedstawicielstwa — Krajowej Rady Narodowej.

Wzywamy wszystkie organizacje robotnicze, które pod sztandarami demokracji i socjalizmu przodowały w walkach o niepodległość i społeczną przebudowę Polski.

Wzywamy wszystkich działaczy chłopskich, przede wszystkim zaś masy skupione wokół Stronnictwa Ludowego, których walka ma za sobą tak wspaniałe tradycje demokratyczne w Niepodległej Polsce.

Wzywamy wszystkie ugrupowania i zrzeszenia demokratyczne oraz działaczy z inteligencji polskiej, na której ciąży duże szczególnie odpowiedzialne zadania.

Podejmijcie naszą inicjatywę jako wyraz i waszych dążeń. Wszelkie niezdecydowanie, wszelka zwłoka byłoby przestępstwem wobec własnego narodu.

Niech żyje Wolna Niepodległa i Demokratyczna Polska!

Niech żyje Krajowa Rada Narodowa, Przedstawicielka Ludu Polskiego!

- (—) Komitet Inicjatywy Narodowej.
- (—) Komitet Centralny Polskiej Partii Robotniczej.
- (—) Grupa Działaczy Socjalistycznych.
- (—) Grupa Działaczy Stronnictwa Ludowego i Batalionów Chłopskich.
- (—) Dowództwo Główne Gwardii Ludowej.
- (—) Przedstawiciele Podziemnego Ruchu Zawodowego.
- (—) Grupa Bezpartyjnych Demokratów.
- (—) Przedstawiciele wolnych zawodów: Pracownicy Naukowi, Lekarze, Nauczyciele, Inżynierowie, Architekci, Prawnicy.
- (—) Grupa Działaczy b. Unii Związków Zawodowych Prac. Umysłowych.
- (—) Grupa Literatów Polskich.
- (—) Grupa Oficerów i Podoficerów Armii Polskiej.
- (—) Grupa Przedstawicieli Rzemiosł.
- (—) Grupy terenowe żołnierzy Armii Krajowej.
- (—) Związek Walki Młodych.

Grudzień 1943 r.